

แบบเสนอร่างพระราชบัญญัติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ถนนอุท่องใน กทม. ๑๐๓๐๐

สำเนาจดหมายเหตุของรัฐบาล

วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

สำเนาจดหมายเหตุของรัฐบาล

วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

เลขที่ ๑๑๖๙ ๒๕๔๘

วันที่ ๑๑๖๙ ๒๕๔๘

เวลา ๑๔.๔๙

เวลา ๑๔.๔๙

เวลา ๑๔.๔๙

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ.

พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ด้วยข้าพเจ้าและคณะสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผู้มีรายชื่อท้ายนี้ ขอเสนอ
ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ
และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๗ ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย
ที่แนบมาพร้อมนี้

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พลเอก

ผู้เสนอ

(พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร)

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หมายเลข ๑๖๒

ผู้ร่วมเสนอ ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ.

๑.
(นายศรีพล มงคลชัยณรงค์)
หมายเลขสมาชิก ๑๓๙ ✓

๒.
(นายชัยเกียรติ ชัยนาทชัย)
หมายเลขสมาชิก ๐๔๙ ✓

๓.
(นายวิวัฒน์ มนต์กุล)
หมายเลขสมาชิก ๑๔๗ ✓

.....
(นายวิวัฒน์ มนต์กุล)
หมายเลขสมาชิก ๑๔๗ ✓

ก่อร่างงานบัญชี
รับที่ ๑๕๙ (๒) / ๖๒๔๘
วันที่ ๗ ต.ค. ๒๕๔๘
เวลา ๑๔.๔๙
สำนักกฎหมาย

ก่อร่างงานบัญชี
รับที่ ๑๕๙ (๒) วันที่ ๗ ต.ค. ๒๕๔๘
เวลา ๑๔.๔๙ ลง ชื่อ อนุรักษ์
สำนักกฎหมาย

ผู้ร่วมเสนอ ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ.

๔. กานต์ คงสูตร

 (.....) ✓

หมายเลขสมาชิก 168

๕. Na. S / กว.

 (.....)
 หมายเลขสมาชิก 208

๖. กานต์

 (.....)
 หมายเลขสมาชิก 174

๗. กานต์
 (นาย กานต์ คงสูตร จำกัด)
 หมายเลขสมาชิก 049

๘. กานต์ กานต์

 (.....)
 หมายเลขสมาชิก 216

๙. กานต์ กานต์
 (นาย กานต์ กานต์)
 หมายเลขสมาชิก 153

๑๐. กานต์ กานต์
 (นาย กานต์ กานต์)
 หมายเลขสมาชิก 19.8

๑๑. กานต์ กานต์
 (นาย กานต์ กานต์)
 หมายเลขสมาชิก 121

๑๒. พ.ก. ก. ก

 (.....)

หมายเลขสมาชิก 910

๑๓. กานต์ กานต์

 (.....)
 หมายเลขสมาชิก 175

๑๔. กานต์ กานต์
 (นาย กานต์ กานต์)
 หมายเลขสมาชิก 163

๑๕. กานต์ กานต์
 (นาย กานต์ กานต์)
 หมายเลขสมาชิก 104

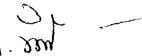
๑๖. กานต์ กานต์
 (นาย กานต์ กานต์)
 หมายเลขสมาชิก 142

๑๗. Na.n Dega Dega
 (นาย นันดา เดชาเดช)
 หมายเลขสมาชิก 142

๑๘. กานต์ กานต์
 (นาย กานต์ กานต์)
 หมายเลขสมาชิก 145

๑๙. กานต์ กานต์
 (นาย กานต์ กานต์)
 หมายเลขสมาชิก 146

ผู้ร่วมเสนอ ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ.

๒๑.
(.....)
หมายเลขสมาชิก ✓

๒๒.
(.....)
หมายเลขสมาชิก 164 ✓

๒๓.
(.....)
หมายเลขสมาชิก 137 ✓

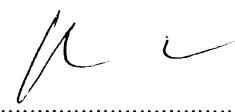
๒๔.
(.....)
หมายเลขสมาชิก

๒๕.
(.....)
หมายเลขสมาชิก

๒๖.
(.....)
หมายเลขสมาชิก

๒๗.
(.....)
หมายเลขสมาชิก

๒๘.
(.....)
หมายเลขสมาชิก

๒๙.
(.....)
หมายเลขสมาชิก ✓

๓๐.
(.....)
หมายเลขสมาชิก 68 ✓

๓๑.
(.....)
หมายเลขสมาชิก

๓๒.
(.....)
หมายเลขสมาชิก

๓๓.
(.....)
หมายเลขสมาชิก

๓๔.
(.....)
หมายเลขสมาชิก

๓๕.
(.....)
หมายเลขสมาชิก

๓๖.
(.....)
หมายเลขสมาชิก

ก. ผู้ร่วมเสนอ ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ.
ด. ผู้ร่วมเสนอ ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ.
ผู้ร่วมเสนอ ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ.
๑๑ ก.ค. ๒๕๖๒

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

เหตุผล

โดยที่ ธุรกิจแฟรนไชส์ในประเทศไทยมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่องทั้งจากการประกอบธุรกิจภายในและต่างประเทศ แต่ปัจจุบันการกำกับดูและการประกอบธุรกิจประเภทนี้ในประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายบังคับใช้โดยตรง นอกจากนี้กฎหมายที่ว่าไปที่มีอยู่ก็ไม่อาจกำกับดูและธุรกิจนี้ได้อย่างเพียงพอ จึงควรกำหนดให้มีกฎหมายกำกับดูและการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อกำหนดมาตรฐานการดำเนินธุรกิจให้มีประสิทธิภาพ คุ้มครองผู้ประกอบธุรกิจให้ได้รับความเป็นธรรม และทำให้ธุรกิจแฟรนไชส์เติบโตอย่างเป็นระบบ อีกทั้งเพื่อรองรับการเปิดตลาดสู่ประชาคมโลก จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควร มีกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“แฟรนไชส์” หมายความว่า

(๑) การประกอบธุรกิจที่บุคคลหนึ่งเรียกว่า “แฟรนไชส์” ซึ่งประกอบด้วยบุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่า “ผู้ให้สิทธิ” ในการประกอบธุรกิจโดยใช้รูปแบบ ระบบ ขั้นตอนและสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของตน หรือที่ผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจมีสิทธิที่จะให้ผู้อื่นใช้เพื่อประกอบธุรกิจภายในระยะเวลาหรือเขตพื้นที่ที่กำหนด และการประกอบธุรกิจนั้นอยู่ภายใต้การส่งเสริมและควบคุมตามแผนการดำเนินธุรกิจของผู้ให้สิทธิ ในการประกอบธุรกิจ และผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจมีหน้าที่ต้องจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้ให้สิทธิ ในการประกอบธุรกิจ

(๒) การประกอบธุรกิจอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“แฟรนไชส์ชอร์” หมายความว่า บุคคลผู้ซึ่งได้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจที่ซื้อสิทธิในการนำสินค้า หรือบริการมาขายแก่ผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจ รวมถึงผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจที่มีสิทธิในการให้สิทธิ ประกอบธุรกิจนั้นแก่ผู้อื่นได้ด้วย

“แฟรนไชส์ชี” หมายความว่า บุคคลผู้ซึ่งได้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจที่ซื้อสิทธิในการนำสินค้า หรือบริการมาขายจากผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจ

“ทรัพย์สินทางปัญญา” หมายความว่า ทรัพย์สินทางปัญญาตามที่กฎหมายรับรองและ/ หรือคุ้มครองสิทธิไว้และให้หมายความรวมถึงทรัพย์สินทางปัญญาอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“การประกอบธุรกิจ” หมายความว่า การประกอบการค้า การบริการหรือกิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ค่าตอบแทน” หมายความรวมถึงประโยชน์อย่างอื่นที่ไม่ใช่ตัวเงินด้วย

“การเปิดเผยข้อมูล” หมายความว่า การใดๆ ซึ่งแฟรนไชส์ขอร์มีหน้าที่เปิดเผยให้แฟรนไชส์ซีทรัพเพื่อประโยชน์ในการประกอบธุรกิจของแฟรนไชส์ขอร์และให้หมายความรวมถึงการฝึกอบรม การทดลองปฏิบัติงาน และการอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องและจำเป็นด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

“นายทะเบียน” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามอบหมาย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับอกราชบัตรหรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑ คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคนหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์” ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่งได้แก่ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัจจุบัน อธิบดีกรมการค้าภายใน ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้แทนสภาพหอการค้าแห่งประเทศไทย และผู้แทนสภาพอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

(๓) กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากสมาคมที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับธุรกิจแฟรนไชส์จำนวนสองคน

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์โดยหนึ่งในนั้นเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์

ให้อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เป็นกรรมการและเลขานุการ และแต่งตั้งข้าราชการกรมพัฒนาธุรกิจการค้าอีกหนึ่งคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ในการแต่งตั้งกรรมการตาม (๓) ให้บรรดาสมาคมที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับธุรกิจแฟรนไชส์เสนอชื่อผู้ที่สมควรต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแต่งตั้งทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการเสนอชื่อบุคคลให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๗ ให้กรรมการตามมาตรา ๖(๓) และ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี โดยให้กรรมการตามแต่ละอนุมาตราในมาตรา ๖(๓) และ (๔) จำนวนหนึ่งคนลับออกจากตำแหน่งทุกสองปี สำหรับในรอบสองปีแรกให้ใช้ริจับสลากร่วมกัน สำหรับในรอบสองปีต่อไปให้กรรมการที่อยู่ในวาระนานที่สุดเป็นผู้ต้องออก

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรคหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินการต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกด้วยแต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออกจากตำแหน่ง
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ไม่เข้าร่วมประชุมห้าครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดหลักทรัพย์

(๗) รัฐมนตรีให้ออกเพระไม่สุจริตหรือบกพร่องต่อหน้าที่ หรือมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๙ ใน การประชุมคณะกรรมการถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การประชุมคณะกรรมการทุกคราวต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยข้อดงขอที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงขึ้นขาด

มาตรา ๑๐ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอแนะนโยบายและแผนการส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ต่อรัฐมนตรี
- (๒) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎหมาย
- (๓) ออกประกาศ หรือระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้เกี่ยวกับมาตรการในการกำกับดูแลและการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์
- (๔) กำกับดูแลและติดตามสอดส่องพุทธิการณ์ในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

(๕) เสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์ในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ต่อรัฐมนตรี

(๖) พิจารณาเรื่องร้องเรียนจากแฟรนไชส์ขอและแฟรนไชส์ซึ่งได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม รวมทั้งการพิจารณาอนุมัติให้มีการทำเนินคดีกับแฟรนไชส์ซึ่งที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรมแทนแฟรนไชส์ซึ่ง

(๗) พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ แจ้ง โฆษณาหรือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ของแฟรนไชส์ซึ่งที่ไม่ได้มาตรฐานหรือไม่มีคุณสมบัติหรือมีพฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายในวงการธุรกิจแฟรนไชส์

(๘) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจตามมาตรา ๒๒ คำสั่งไม่รับเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนตามมาตรา ๑๙ วาระสองคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนตามมาตรา ๒๓ คำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนตามมาตรา ๓๖ หรือคำสั่งไม่อนุญาตตามมาตรา ๓๙ ของนายทะเบียน

(๙) เรื่องอื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๑ ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๐ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะกรรมการคน哪่ห์งหรือหลายคณะเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการก็ได้
มาตรา ๑๒ การประชุมของคณะกรรมการให้นำมาตรา ๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ คณะกรรมการหรือคณะกรรมการคน哪่ห์งมีอำนาจสั่งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำหรือความเห็นหรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือลิงอื่นใดมาเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๑๔ ให้กรรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการส่งเสริมและกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

(๒) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามมาตรา ๑๙ และงานอื่นตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ

(๔) ติดตามสอดส่องพัฒนาระบบการพิจารณาอนุมัติให้มีการปฏิบัติการเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) รับเรื่องร้องเรียนจากแฟรนไชส์ขอและแฟรนไชส์ซึ่งได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม ทำการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างแฟรนไชส์ขอและแฟรนไชส์ซึ่ง และเสนอเรื่องที่สมควรดำเนินคดีแทนแฟรนไชส์ซึ่งให้คณะกรรมการพิจารณา

(๖) กำกับดูแลข้าราชการที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำเนินคดีแทนผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจตามที่คณะกรรมการได้พิจารณาอนุมัติให้ดำเนินคดีตามมาตรา ๑๐ (๖) หรือดำเนินคดีแทนผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจในศาลมตามมาตรา ๑๐ (๖)

มาตรา ๑๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ แจ้งข้อเท็จจริง หรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งบัญชีทะเบียนเอกสารหรือหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือประกอบการพิจารณา

(๒) เข้าไปในสถานที่ทำการของผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์หรือผู้ประกอบธุรกิจอื่นในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อสอบถามข้อเท็จจริงหรือตรวจสอบเอกสาร หรือหลักฐานเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๑๖ ใน การปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่

บัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๗ ใน การปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้กรรมการ อนุกรรมการ นายทะเบียน และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๓

การจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

มาตรา ๑๘ ผู้ใดประสงค์จะประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ในราชอาณาจักรจะต้องได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นขอจดทะเบียน การรับจดทะเบียนการแก้ไขข้อมูลทางทะเบียน การยกเลิกหลักฐานการจดทะเบียน การกำหนดแบบการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๙ แฟรนไชส์ขอต้องยื่นแบบการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ ตามแบบที่คณะกรรมการประกาศกำหนดซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการและหลักฐานประกอบการจดทะเบียนดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อประเภทของธุรกิจแฟรนไชส์

(๒) ที่ตั้งของธุรกิจแฟรนไชส์

(๓) ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ด้วยตนเองโดยมีสาขารอย่างน้อยสองสาขา ไม่น้อยกว่าสองปี และธุรกิจมีกำไรติดต่อกันไม่น้อยกว่าสองรอบปีบัญชีก่อนวันที่ยื่นจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ ทั้งนี้ การแสดงหลักฐานทางผลกำไรของธุรกิจให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนประกาศกำหนด

(๔) ผู้ยื่นขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์จะต้องเป็นเจ้าของหรือมีสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่สามารถนำไปให้ผู้อื่นใช้ในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ได้

(๕) มีคู่มือการปฏิบัติงานตามมาตรา ๓๒

(๖) ต้นแบบสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ให้เป็นไปตามมาตรา ๒๗ โดยระบุข้อห้ามที่จะใช้บังคับกับแฟรนไชส์ในสัญญา

(๗) แผนการดำเนินธุรกิจที่แฟรนไชส์ขอจะใช้ในการส่งเสริมและควบคุมการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

(๘) หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ใช้ในการซักชวนหรือโฆษณาให้ผู้อื่นเข้าร่วมทำธุรกิจตามมาตรา ๒๕

(๙) เอกสาร และหลักฐานอื่นๆ ตามที่นายทะเบียนประกาศกำหนด

ผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจจะต้องแจ้งแก้ไขข้อมูลทางทะเบียนตามวาระหนึ่งให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

มาตรา ๒๐ ผู้ยื่นขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์จะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์กรณีเป็นบุคคลธรรมด้า และกรณีที่เป็นนิติบุคคลต้องเป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนตามกฎหมายไทย หรือนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศและได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

(๒) มีคิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรหรือได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรได้เป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

(๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) ไม่เคยต้องโทษตามคำพิพากษาหรือถูกเบรียบเทียบปรับในความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันยื่นขอจดทะเบียน

(๖) ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาในความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันยื่นขอจดทะเบียน

(๗) ไม่เคยถูกเพิกถอนการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามพระราชบัญญัตินี้ ในระยะเวลาสามปีก่อนวันยื่นขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

(๘) มีคุณสมบัติหรือไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้ขอจดทะเบียน กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวในวรรคหนึ่ง และไม่เคยเป็นกรรมการ ผู้จัดการหรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลซึ่งเคยต้องโทษตามคำพิพากษาหรือถูกเบรียบเทียบปรับ หรือถูกเพิกถอนการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่พ้นมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนยื่นขอจดทะเบียน

มาตรา ๒๑ หากมีการทำสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ ซึ่งแฟรนไชส์ขอไม่มีคิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร และได้ให้สิทธิแก่แฟรนไชส์ในราชอาณาจักร แฟรนไชส์ขอจะต้องนำสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์นั้นมาจดทะเบียนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนดมิฉะนั้นสัญญาดังกล่าวจะไม่สามารถพึงบังคับได้ตามกฎหมาย

นายทะเบียนอาจสั่งให้ผู้ขอจดทะเบียนตามวาระหนึ่งแปลเอกสารหรือหลักฐานต่างๆ เกี่ยวกับการขอจดทะเบียนที่เป็นภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย

บทบัญญัติตามมาตรา ๑๙ (๒) และมาตรา ๒๐ มิให้ใช้บังคับกับการจดทะเบียนของแฟรนไชส์ซอร์ที่ไม่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรเพื่อใช้ประกอบการจดทะเบียนตามมาตราหนึ่ง

มาตรา ๒๒ การอนุญาตให้แฟรนไชส์ซอร์ตามพระราชบัญญัตินี้จดทะเบียนให้พิจารณาโดยคำนึงถึงผลดีและผลเสียต่อความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ศิลปวัฒนธรรมและจริยธรรมของประเทศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาและ การรักษาสิ่งแวดล้อม การคุ้มครองผู้บริโภค ขนาดของกิจการ และการจ้างแรงงาน มาประกอบด้วย

เมื่อนายทะเบียนได้รับแบบการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์และหลักฐานตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑ แล้ว หากนายทะเบียนเห็นควรอนุญาตให้รับจดทะเบียนให้ออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้แก่ผู้ขอจดทะเบียนโดยไม่ชักช้าเว้นแต่ผู้ขอจดทะเบียนยังดำเนินการไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑ ให้นายทะเบียนแนะนำให้ผู้ขอจดทะเบียนดำเนินการให้ถูกต้องและครบถ้วนทุกเรื่องในคราวเดียวกันภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแบบการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์เมื่อได้ดำเนินการถูกต้องและครบถ้วนแล้ว ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนพร้อมออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้แก่ผู้ขอจดทะเบียนโดยพลัน

ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่าไม่ควรอนุญาต หรือผู้ขอจดทะเบียนไม่ดำเนินการให้ถูกต้องหรือครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนด ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์และให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ขอจดทะเบียนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันครบกำหนดเวลาให้ดำเนินการ

มาตรา ๒๓ หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนของแฟรนไชส์ซอร์ในคราวแรกให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออก

แฟรนไชส์ซอร์ที่ประสงค์จะต่ออายุหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้ยื่นคำขอ ก่อนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิ้นอายุ

เมื่อได้ยื่นคำขอตามวาระสองแล้ว ให้แฟรนไชส์ซอร์ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่า นายทะเบียนจะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียน

หลักเกณฑ์และวิธีการขอต่ออายุหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้เป็นไปตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๔ ห้ามมิให้บุคคลใดที่ไม่ได้รับอนุญาตให้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ กระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ใช้ชื่อหรือคำที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศซึ่งมีความหมายหรือทำให้เข้าใจได้ว่า ผู้นั้นประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ในการประกอบธุรกิจหรือในดวงตราป้ายชื่อ หนังสือบอกรถล่าวป่าวร้อง จดหมาย ในแจ้งความหรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับธุรกิจ เว้นแต่เป็นการใช้เพื่อขอจดทะเบียนตามมาตรา ๑๙

(๒) โฆษณาหรือชักชวนผู้อื่นให้เข้าร่วมทำธุรกิจโดยเอื้ออ้างว่าเป็นการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้แฟรนไชส์ชอร์หรือตัวแทนทำการซักซ่อนหรือโฆษณา ด้วยข้อความ อันเป็นเท็จ หรือเกินความจริงเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ในการซักซ่อนหรือโฆษณาให้ผู้อื่น เข้าร่วมทำธุรกิจ

แฟรนไชส์ชอร์หรือตัวแทนมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลและรายละเอียดตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๖ ห้ามมิให้แฟรนไชส์ชอร์หรือตัวแทน เรียกเงินมัดจำ ค่าตอบแทนหรือเงินเด่า จากผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจหรือบุคคลใดๆ ก่อนที่จะมีการทำสัญญาตามมาตรา ๒๗ เว้นแต่จะเป็น การเรียกค่าใช้จ่ายที่จำเป็นตามที่ได้จดทะเบียนไว้

มาตรา ๒๗ สัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ระบุว่างแฟรนไชส์ชอร์และแฟรนไชส์ จะต้องทำเป็นหนังสือ และมีการระบุในเรื่องและรายละเอียดตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดซึ่งอย่างน้อย ต้องมีเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) วันที่ทำสัญญาและวันที่สัญญามีผลใช้บังคับ

(๒) สิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบของแฟรนไชส์ชอร์ที่มีต่อแฟรนไชส์ชอร์รวมถึงหน้าที่ ในการจัดฝึกอบรมและจัดให้มีคู่มือการปฏิบัติงานที่มีความชัดเจน ถูกต้องและครบถ้วนตามมาตรา ๓๒ ด้วย

(๓) สิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบของแฟรนไชส์ชอร์ที่มีต่อแฟรนไชส์ชอร์ผู้ให้สิทธิ ในการประกอบธุรกิจ

(๔) ระยะเวลาและเขตพื้นที่พรอมกับแผนที่โดยสังเขป (ในกรณีแฟรนไชส์มีการกำหนด ระยะเวลาหรือเขตพื้นที่)

(๕) เงินมัดจำ ค่าตอบแทนหรือเงินเด่า ที่แฟรนไชส์ชอร์ต้องจ่ายให้แก่แฟรนไชส์ชอร์

(๖) การต่อสัญญา การเลิกสัญญา การโอนสิทธิและการจ่ายคืนเงินค่าใช้จ่ายเงินมัดจำ ค่าตอบแทน หรือเงินเด่า เมื่อเลิกสัญญากรณีแฟรนไชส์ชอร์เป็นฝ่ายผิดสัญญา

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่มีบทบัญญัติของกฎหมายอื่นกำหนดเรื่องการให้ผู้อื่นใช้สิทธิ ในทรัพย์สินทางปัญญาต้องมีการจดทะเบียนไว้ แฟรนไชส์ชอร์มีหน้าที่ที่จะต้องจดทะเบียนการให้สิทธิ์ตั้งกล่าว ให้ถูกต้องตามที่กำหนดในกฎหมายนั้นด้วย

มาตรา ๒๙ เมื่อแฟรนไชส์ชอร์ตกลงทำสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์กับแฟรนไชส์ชอร์แล้ว แฟรนไชส์ชอร์หรือตัวแทนมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลทั้งหมดที่จำเป็นในการประกอบธุรกิจ

ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดแก่แฟรนไชส์ภายใต้กฎหมายนั้นแต่วันทำสัญญา หากพ้น กำหนดเวลาดังกล่าวแล้วแฟรนไชส์ชอร์ไม่ดำเนินการแฟรนไชส์ชอร์มีสิทธิ์บอกเลิกสัญญาและแฟรนไชส์ชอร์ จะต้องคืนเงินค่าใช้จ่าย เงินมัดจำค่าตอบแทนและเงินเด่า ที่รับไว้ทั้งหมดแก่แฟรนไชส์ชอร์ ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิ แฟรนไชส์ชอร์ที่จะเรียกร้องค่าเสียหายกับแฟรนไชส์ชอร์

มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้แฟรนไชส์ชอร์บังคับให้แฟรนไชส์ชอร์ต้องซื้อเข้าซื้ออุปกรณ์สินค้า หรือบริการใดๆ จากแฟรนไชส์ชอร์ หรือแฟรนไชส์ชอร์กำหนดโดยไม่เป็นธรรม เว้นแต่เป็นอุปกรณ์ สินค้าหรือ

บริการที่จำเป็นเพื่อให้การประกอบธุรกิจของแฟรนไชส์เป็นไปตามลักษณะ รูปแบบมาตรฐานและคุณภาพตามที่แฟรนไชส์ขอรับกำหนด

มาตรา ๓๑ ในระหว่างอายุสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ หากแฟรนไชส์ขอรับโอนกิจการ หรือโอนสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาให้บุคคลอื่น ผู้รับโอนกิจการหรือสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาต้องผูกพันตามสัญญาที่ผู้โอนได้ทำไว้กับแฟรนไชส์ด้วย

ผู้รับโอนกิจการหรือสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาตามวรรคหนึ่งจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขในมาตรา ๑๙ และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐ หรือได้จดทะเบียนสัญญาถูกต้องตามมาตรา ๒๑ แล้วแต่กรณีโดยแฟรนไชส์ขอรับจะต้องแจ้งการโอนกิจการต่อนายทะเบียนไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันที่มีการทำสัญญาโอนกิจการ และผู้รับโอนจะต้องแจ้งการรับโอนกิจการดังกล่าวต่อนายทะเบียนภายในกำหนดเจ็ดวันหลังวันที่มีการทำสัญญาโอนกิจการ ทั้งนี้ แฟรนไชส์ขอรับจะต้องแจ้งให้แฟรนไชส์ทราบอย่างน้อยหกสิบวันก่อนวันที่มีการทำสัญญาโอนกิจการหรือโอนสิทธิในทรัพย์สินทางปัญหาด้วย

แฟรนไชส์มีสิทธิเลือกที่จะผูกพันหรือบอกเลิกสัญญากับผู้รับโอนกิจการดังกล่าวก็ได้โดยแจ้งให้แฟรนไชส์ขอรับภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งตามวรรคสอง ทั้งนี้หากแฟรนไชส์ใช้สิทธิบอกเลิกสัญญามิให้ถือเป็นการผิดสัญญาพร้อมทั้งแฟรนไชส์มีสิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทนหรือเงินเดือนที่แฟรนไชส์ได้จ่ายให้แก่ให้แฟรนไชส์ขอรับตามสัดส่วนโดยคำนวณจากระยะเวลาที่คงเหลืออยู่ที่แฟรนไชส์จะต้องผูกพันตามสัญญาที่ได้มีการทำเลิก

การโอนหุ้นเป็นจำนวนมากกว่ากึ่งหนึ่งของหุ้นในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจให้แก่บุคคลหนึ่ง ผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจจะต้องแจ้งให้แฟรนไชส์ขอรับ และให้นำความในวรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๒ สิทธิในการประกอบธุรกิจต้องดำเนินการจัดให้มีการฝึกอบรมการปฏิบัติงานและการประกอบธุรกิจให้แก่แฟรนไชส์ขอรับควบคู่ไปกับการจัดให้มีคู่มือการปฏิบัติงานที่มีความชัดเจนถูกต้องและครบถ้วน เพื่อให้แฟรนไชส์ขอรับสามารถปฏิบัติตามที่แฟรนไชส์ขอรับกำหนดได้

คู่มือการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่งต้องระบุเรื่องและรายละเอียดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

คู่มือการปฏิบัติงานต้องจัดทำเป็นภาษาไทย และนายทะเบียนอาจประกาศกำหนดให้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานในรูปแบบอื่นนอกจากจัดทำเป็นหนังสือก็ได้

มาตรา ๓๓ แฟรนไชส์ขอรับต้องไม่ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ ประเภทเดียวกันโดยใช้เครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน ซึ่งทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดไม่รู้ว่าโดยตนเองหรือผ่านบริษัทในเครือของตนเอง อันเป็นการค้าแข่งกับแฟรนไชส์ที่เป็นคู่สัญญาของตนภายใต้กฎหมายที่มีระยะห่างตามที่กำหนดไว้ในสัญญา หรือกระทำการใดๆ ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายหรือมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ของแฟรนไชส์ตลอดอายุสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

ความในวรรคหนึ่ง ไม่ใช้บังคับแก่กิจการของแฟรนไชส์ขอรับที่ได้ดำเนินการมาก่อนการจดทะเบียนตามมาตรา ๑๙ (๓)

มาตรา ๓๔ ห้ามมิให้แฟรนไชส์ซีและตัวแทนเปิดเผยแพร่ข้อมูลใดๆ เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ที่แฟรนไชส์อร์ได้ระบุห้ามเปิดเผยแพร่ไว้ในสัญญา

มาตรา ๓๕ แฟรนไชส์อร์ที่ได้จดทะเบียนแล้ว มีหน้าที่ต้องส่งรายงานผลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ประจำปีตามแบบและรายละเอียดพร้อมด้วยหลักฐานที่นายทะเบียนประกาศกำหนดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ภายในห้าเดือนนับแต่วันถัดไป

ระยะเวลาตามวรคหนึ่งให้คำนวนตามปีปฏิทิน

มาตรา ๓๖ กรณีปรากฏแก่นายทะเบียนในภายหลังว่าแฟรนไชส์อร์รายใดซึ่งได้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามพระราชบัญญัตินี้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม หรือไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนหรือตามที่กฎหมายนี้กำหนด หรือไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามสัญญาที่ทำไว้กับแฟรนไชส์ หรือมีการดำเนินการในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่แฟรนไชส์หรือประชาชน เมื่อนายทะเบียนได้พิจารณาและมีคำสั่งไม่ต่ออายุหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนตามมาตรา ๒๓ หรือมีคำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนแล้ว ให้แจ้งคำสั่งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลที่ไม่ต่ออายุ หรือเพิกถอนการจดทะเบียนให้ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ที่ไม่ได้รับการต่ออายุหรือถูกเพิกถอนทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีคำสั่ง

เมื่อนายทะเบียนมีคำสั่งไม่ต่ออายุตามมาตรา ๒๓ หรือเพิกถอนการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ของแฟรนไชส์อร์รายใด ให้แฟรนไชส์ซึ่งได้ทำสัญญากับแฟรนไชส์อร์รายนั้นมีสิทธิที่จะให้แฟรนไชส์อร์ผูกพันตามสัญญาที่ได้ทำไว้กับแฟรนไชส์ซึ่งต่อไปหรือยกเลิกสัญญาได้

ทั้งนี้หากแฟรนไชส์ใช้สิทธิยกเลิกสัญญาไม่ให้ถือเป็นการผิดสัญญาพร้อมทั้งแฟรนไชส์ มีสิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทนหรือเงินใดๆ ที่แฟรนไชส์ได้จ่ายให้แก่แฟรนไชส์อร์คืนตามสัดส่วนโดยคำนวนจากระยะเวลาที่คงเหลืออยู่ที่แฟรนไชส์จะต้องผูกพันตามสัญญาที่ได้มีการรบกโภคเลิก

มาตรา ๓๗ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ซึ่งถูกเพิกถอนการจดทะเบียนทำการซักซ่อนโฆษณา หรือประกอบธุรกิจแฟรนไชส์กับรายใหม่ต่อไปอีกนับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียน

มาตรา ๓๘ เพื่อพิทักษ์ประโยชน์ของประชาชน หรือเพื่อคุ้มครองผู้ประสงค์จะประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ นายทะเบียนมีอำนาจเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับชื่อของผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ที่ถูกเพิกถอนการจดทะเบียน และข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดและการลงโทษบุคคลใดๆ ที่กระทำความผิดและถูกลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๙ เพื่อพิทักษ์ประโยชน์ของผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ และเพื่อคุ้มครองผู้มีส่วนได้เสีย แฟรนไชส์อร์ที่ประสงค์จะเลิกประกอบกิจการ หรือหยุดประกอบกิจการเป็นการชั่วคราว ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนก่อน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

หมวด ๔
การอุทธรณ์

มาตรา ๔๐ ในกรณีนายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนตามมาตรา ๒๒ คำสั่งไม่รับเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนตามมาตรา ๑๙ วารคสองคำสั่งไม่ต่ออายุหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนตามมาตรา ๒๓ คำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนตามมาตรา ๓๖ หรือคำสั่งไม่อนุญาตตามมาตรา ๓๙ ให้ผู้ยื่นคำขอหรือผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์แล้วแต่กรณี มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียนหรือไม่ต่ออายุใบอนุญาต หนังสือแจ้งคำสั่งเพิกถอน หรือคำสั่งเกี่ยวกับการขออนุญาตเลิกประกอบธุรกิจของนายทะเบียน

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการเป็นที่สุด

หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นอุทธรณ์ และวิธีพิจารณาอุทธรณ์ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

หมวด ๕
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๑ ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ได้ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๒ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทและปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ไม่ปฏิบัติ

มาตรา ๔๒ ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ซึ่งได้ฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๔๓ ผู้ใดได้ไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่หรือไม่ยอมให้ข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานเมื่อนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่สอบถามหรือเรียกตรวจสอบ หรือไม่ให้ความสะทวကแก่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๕ โดยไม่มีเหตุอันสมควรต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งพันบาทตลอดระยะเวลาที่ไม่ปฏิบัติ

มาตรา ๔๔ ผู้ใดได้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือคณะกรรมการหรือไม่ยอมให้ข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานเมื่อคณะกรรมการหรือคณะกรรมการสอบถามหรือเรียกให้ส่งตามมาตรา ๑๓ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งพันบาทตลอดระยะเวลาที่ไม่ปฏิบัติ

มาตรา ๔๕ ผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๘ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๖ ผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๒๔ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับและปรับอีกวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๔ ได้กระทำโดยทุจริต เพื่อหลอกหลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งผู้กระทำต้องระวังโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๗ ผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่งต้องระวังโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๘ ผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจหรือตัวแทนได้ฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ต้องระวังโทษปรับเป็นจำนวนหนึ่งเท่า แต่ไม่เกินสองเท่าของจำนวนเงินดังกล่าว

มาตรา ๔๙ ผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจหรือตัวแทนได้ฝ่าฝืนมาตรา ๓๔ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๐ ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๓๓ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืน

มาตรา ๕๑ ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๓๗ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำการของบุคคลใดหรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำการของกรรมการผู้จัดการ หุ้นส่วนผู้จัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นฯ ด้วย

มาตรา ๕๓ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มิได้ปรับสถานเดียวให้นายทะเบียน มีอำนาจเบรียบเทียบได้

เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่เบรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกัน ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เบรียบเทียบหรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในเวลาที่กำหนดให้ดำเนินคดีต่อไป

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๔ ผู้ซึ่งประกอบธุรกิจแฟรนไชส์อยู่แล้วในวันที่พระราชนูญตื้นใช้บังคับ หากประสงค์จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไป ให้แจ้งการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ต่อนายทะเบียน ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชนูญตื้นใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

**บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ.**

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ปัจจุบัน ธุรกิจแฟรนไชส์เติบโตอย่างต่อเนื่อง จากข้อมูลทางสถิติในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ พบว่า ในประเทศไทยมีผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ทั้งของชาวไทยและชาวต่างชาติรวมทั้งสิ้น ๔๗๗ รายมีสาขา อุรุกิจรวม ๔๒,๖๘๑ สาขา โดยมีมูลค่าตลาดสูงถึง ๑๔๔,๑๒๐ ล้านบาท และประเมินการขยายตัว ร้อยละ ๒๐ - ๓๐ ต่อปี

ในต่างประเทศ พบว่าประเทศที่พัฒนาแล้วกว่า ๔๐ ประเทศทั่วโลก เช่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และประเทศในภูมิภาคอาเซียน อาทิ เกาหลีใต้ มาเลเซีย เวียดนาม อินโดนีเซีย เป็นต้น มีการตรากฎหมายแฟรนไชส์เพื่อควบคุมการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ภายใต้กฎหมายในประเทศของตน

สำหรับประเทศไทยนั้น ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ใช้เป็นการเฉพาะ หากพิจารณาจากการที่แฟรนไชส์ซอร์มีอำนาจต่อรองสูงกว่าแฟรนไชส์ซีประกอบกับแฟรนไชส์ซอร์ เป็นฝ่ายที่เป็นผู้ร่างสัญญาและข้อกำหนดต่างๆ ในสัญญาพบว่าบทกฎหมายในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับ การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์มีเป็นจำนวนมาก อาทิ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติ ความลับทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ รวมทั้งกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจนั้นๆ เป็นการเฉพาะ แต่ยังไม่เพียงพอที่จะใช้บังคับเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม ใน การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ และยังไม่ครอบคลุมในหลายกรณี เช่น การกำกับดูแลผู้ประกอบธุรกิจ จำกัดประเทศที่มีกฎหมายล้ำหน้าในประเทศซึ่งให้แฟรนไชส์แก่ผู้ประกอบธุรกิจในประเทศไทย การควบคุม รูปแบบของสัญญาแฟรนไชส์ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ รวมถึงการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ และ ความรับผิดชอบผู้ประกอบธุรกิจแต่ละฝ่าย นอกจากนี้ยังขาดหน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมและลงโทษ ต่อการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมในธุรกิจแฟรนไชส์อีกด้วย

ดังนั้น เพื่อจัดระเบียบการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ในประเทศไทย รวมทั้งเพื่อพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการประกอบธุรกิจประเภทนี้ อีกทั้งเพื่อสร้างความเป็นธรรมแก่แฟรนไชส์ซอร์และแฟรนไชส์ซี รวมทั้งทำให้ธุรกิจแฟรนไชส์เติบโตอย่างเป็นระบบ เพื่อรองรับการเปิดตลาดสู่ประเทศไทย สมาคม อาเซียน และตลาดสากล

๒. สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

การร่างกฎหมายการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ได้นำร่างพระราชบัญญัติที่มีอยู่เดิมของ กระทรวงพาณิชย์มาใช้เป็นต้นร่างในการศึกษาและทำการปรับเนื้อหาและถ้อยคำต่างๆ โดยวิธีการศึกษา เปรียบเทียบกับกฎหมายแฟรนไชส์ในต่างประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ มาเลเซีย เวียดนาม และ อินโดนีเซีย สำหรับมาตรการการกำกับดูแลธุรกิจแฟรนไชส์ในด้านต่างๆ รวมทั้งเทียบเคียงกฎหมายภายใน

เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจในเนื้อหาส่วนที่มีความเกี่ยวข้องกัน เพื่อก่อตัวความสอดคล้องสามารถสรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่มีการปรับเนื้อหา ดังนี้

๒.๑ นิยามศัพท์กำหนดนิยามศัพท์ในภาษาไทย ดังนี้

- "แฟรนไชส์" เป็น "การอนุญาตให้ใช้สิทธิทางการค้าในสินค้าและบริการ"
- "แฟรนไชส์ชอร์" เป็น "ผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจ"
- "แฟรนไชส์ชี" เป็น "ผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจ"

๒.๒ หลักการจดทะเบียน (มาตรา ๑๙ และ มาตรา ๒๑)

- ผู้ให้สิทธิฯ ในประเทศไทย : กำหนดให้มีการจดทะเบียนขอใบอนุญาต
- ผู้ให้สิทธิฯ ที่อยู่ต่างประเทศ : กำหนดให้ต้องจดทะเบียนสัญญาที่มีการให้สิทธิในการประกอบธุรกิจในประเทศไทย มิฉะนั้นจะไม่สามารถพ้องบังคับในประเทศไทยได้

๒.๓ จัดตั้งคณะกรรมการผู้ใช้อำนาจตามกฎหมาย (มาตรา ๖ มาตรา ๗ และมาตรา ๑๐)

- ปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน และมีคณะกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิที่รัฐมนตรีแต่งตั้งรวม ๑๒ คน
 - ทำหน้าที่ กำหนดนโยบาย ออกประกาศ หรือระเบียบตามที่กฎหมายนี้กำหนด รวมทั้ง พิจารณาในจัดซื้อจัดจ้างคำสั่งนายทะเบียน และพิจารณาให้ดำเนินคดีต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม แทนผู้รับสิทธิฯ
 - มีภาระดำรงตำแหน่งครึ่งละ ๔ ปี

๒.๔ กำหนดรายการจดทะเบียนและต้นแบบของสัญญา (มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๑)

- รายการจดทะเบียน : จะต้องประกอบด้วย ชื่อและประเภทธุรกิจของผู้ให้สิทธิฯ รวมทั้ง ที่ตั้ง ความเป็นเจ้าของสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา คู่มือปฏิบัติงาน ข้อมูลที่ใช้โฆษณาซักชวนประกอบธุรกิจ และต้นแบบของสัญญา เป็นต้น
 - ต้นแบบของสัญญา : ต้องระบุ วันที่ สิทธิหน้าที่ของคู่สัญญา ระยะเวลาผูกพันและเขตพื้นที่ที่ประกอบธุรกิจ รวมทั้งค่าตอบแทน หรือเงินเดา ที่ผู้รับสิทธิฯ ต้องชำระ และเงื่อนไขการต่อเลิก หรือโอนสัญญา เป็นต้น

๒.๕ กำหนดอำนาจนายทะเบียน (อธิบดีกรมพัฒนา) (มาตรา ๒๒ และมาตรา ๓๖)

- สามารถใช้ดุลพินิจพิจารณาจัดตั้งคณะกรรมการจดทะเบียน โดยพิจารณาถึงผลดีผลเสียต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยรวม
 - สามารถเพิกถอนทะเบียนได้ หากมีการทำผิดกฎหมายหรือสัญญา

๒.๖ กำหนดสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายของผู้ให้สิทธิฯ และผู้รับสิทธิฯ (มาตรา ๒๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๒ ถึง มาตรา๓๕)

- ผู้ให้สิทธิฯ : มีหน้าที่เปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นในการประกอบธุรกิจให้แก่ผู้รับสิทธิฯ (มาตรา ๒๘) หน้าที่จัดฝึกอบรมและคู่มือปฏิบัติงาน(มาตรา ๓๒) หน้าที่ส่งรายงานประกอบธุรกิจประจำปี

ต่อนายทะเบียน (มาตรา ๓๕) รวมทั้งห้ามบังคับให้ผู้รับสิทธิฯซื้ออุปกรณ์หรือสินค้าโดยไม่เป็นธรรม (มาตรา ๓๐) และห้ามค้าแข่งกับผู้รับสิทธิฯภายในพื้นที่ตามที่กำหนดในสัญญา(มาตรา ๓๓) เป็นต้น

- ผู้รับสิทธิฯ : ต้องไม่เปิดเผยข้อมูลความลับทางการค้าของผู้ให้สิทธิ์ระบุไว้ตามสัญญา (มาตรา ๓๔) รวมทั้งให้สิทธิผู้รับสิทธิเลือกที่จะให้สัญญามีผลใช้บังคับต่อไป หรือเลิกสัญญาได้หากผู้ให้สิทธิฯ โอนกิจการ หรือสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาให้ผู้อื่น (มาตรา ๓๑) รวมถึงกรณีผู้ให้สิทธิฯถูกเพิกถอนหรือไม่ได้รับการต่อใบอนุญาตด้วย (มาตรา ๓๖) เป็นต้น

๒.๗) บทกำหนดโทษระหว่างโทษเป็น ๓ กลุ่มหลัก ได้แก่

- โทษปรับสถานเดียว : กรณีผู้ให้สิทธิไม่ส่งรายงานประจำปี หรือไม่ใช้ต้นแบบสัญญา หรือไม่จัดเตรียมคู่มือให้ผู้รับสิทธิฯ เป็นต้น

- โทษจำคุกและปรับสถานเบา (จำคุก ๑ เดือน ปรับ ๑ หมื่น) : กรณีไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าหน้าที่หรือคณะกรรมการฯ เป็นต้น

- โทษจำคุกและปรับสถานหนัก(จำคุก ๑ -๓ ปี ปรับ ๑-๓ แสน) : กรณีโฆษณาหรือชักชวนโดยชอบอ้างว่าเป็นผู้ให้สิทธิฯ หรือกรณีผู้ให้สิทธิฯโฆษณาหรือชักชวนด้วยข้อความเท็จหรือเกินจริง เป็นต้น